VISIE AMSTELPARK 2026-2031

Een uniek park

Het Amstelpark ligt in Amsterdam Zuid, tussen de Amstel en de Europaboulevard. Het terrein van het huidige Amstelpark werd in de jaren ’30 als onderdeel van het Algemeen Uitbreidingsplan bestemd als **tentoonstellingsterrein in de openlucht.** Het terrein in omgevormd tot park met de tuinbouwtentoonstelling Floriade in 1972. Er zijn toen veel verschillende soorten bloemen, planten en bomen geplant. Nadien werd het bestemd als **openbaar park** en 50 jaar na de Floriade is het Amstelpark in 2022 tot **gemeentelijk monument** benoemd.

Geen enkel ander park in de stad kent zo’n grote variatie aan tuinen, bijzondere plekken en relicten uit de jaren ’70. De natuur in het park is bijzonder, de zogenoemde bosgordels kennen een **grote natuurwaarde**. De opzet als tentoonstellingsterrein met een robuust casco en daarbinnen monumentale en niet-monumentale tuinen, biedt mogelijkheid tot ontwikkeling van bepaalde delen. De bijzondere achtergrond van het park biedt kansen, maar kent ook uitdagingen. Het park ligt in een groene wijk, wordt ’s avonds gesloten, heeft geen doorgaande fietsroutes en kent een algeheel fietsverbod. Het is zoeken naar **een balans tussen behoud en ontwikkeling:** vernieuwen waar nodig en behouden wat goed is, om zo invulling te geven aan het Amstelpark als gemeentelijk monument.

Aanleiding visie

De afgelopen jaren zijn verschillende beleidskaders opgesteld over het Amstelpark of die de ontwikkeling van het park raken. In deze **visie Amstelpark** komen deze kaders samen en wordt de richting geformuleerd die de gemeente met het park op wil qua gebruik en inrichting. De visie geeft een bondig en **richtinggevend beeld** voor het Amstelpark en biedt **houvast voor ontwikkelingen**, nu en in de toekomst.

Waarden van het Amstelpark voor 2026-2031

- Een park voor alle leeftijden
- Een monumentaal (stads)park met respect voor de historie
- Een groene ‘tuin’ van Amsterdam met rust en ruimte
- Een natuureducatief park
- Een stadspark met een diversiteit aan levendige functies
    - Als plek voor dagrecreatie
    - Als locatie voor evenementen
    - Als expositieruimte in de openlucht voor (tijdelijke) kunst
    - Als plek om samen te spelen en te ontdekken
    - Met diverse horeca passend bij de parkfunctie
    - Met aan het park gerelateerd en aantrekkelijk vastgoed
    - Een proeftuin voor vernieuwende initiatieven
- Een veilig park en voetgangersgebied
- Een park met seizoensprofielen

Een park voor alle leeftijden

Het Amstelpark is een 44 hectare groot stadspark. Het oorspronkelijke ontwerp voor de Floriade is in de structuur grotendeels behouden en het park kent een duidelijk zonering:

- Verbinding met de stad bij de hoofdingang aan de A.J. Ernststraat, een ontmoetingsplek met horeca gericht op sociale interactie en verbinding.
- Het noordelijk deel als plek voor kinderen om te spelen en ontdekken.
- Het middendeel dat geschikt is voor flexibel gebruik voor bij het park passende evenementen, kunst en exposities en voor diverse doelgroepen.
- Het zuidelijke en oostelijke deel gericht op rust, verpozing en het genieten van de natuur waarbij het behoud en versterken van de bestaande natuurwaarde en botanische diversiteit centraal staan.

De inrichting van het Amstelpark bestaat uit bosgordels met verschillende tuinen waar diverse gebouwen en kunstwerken staan. Daarnaast is er genoeg te zien en te doen, voor jong en oud. Naast een doolhof, minigolfbaan, speeltuin, kinderboerderij en een treintje dat het park rondrijdt, zijn er ook een rosarium, een muziekprieel en verschillende expositieruimtes en horecagelegenheden.

De vele voorzieningen maken het Amstelpark aantrekkelijk, zowel voor bezoekers uit de nabije omgeving als voor bezoekers van verder weg. Bezoekers verblijven er gemiddeld langer dan in andere parken in Amsterdam. Met name de rust en natuur, wandelmogelijkheden en de verschillende voorzieningen in het park, zoals de speelmogelijkheden, horeca en kunst worden het meest gewaardeerd.

Bezoekers is gevraagd naar wat zij graag behouden zien in het park. In essentie willen bezoekers dat het park behouden blijft zoals het is, met hier en daar meer aandacht voor het onderhoud van het groen en de faciliteiten in en om het park. De indeling van het park met een grote diversiteit aan voorzieningen om te ontsnappen, ontspannen, amusement en esthetiek bieden een unieke ervaring in de stad.
Ook voor de toekomst zijn de diversiteit aan voorzieningen en functies van het Amstelpark waardevol voor Amsterdam. Het toevoegen van natuureducatie, meer faciliteiten voor dagrecreatie (toiletten en kleinschalige horeca), een gastheer en meer onverharde wandelpaden zouden de beleving van het park nog beter maken.

Een monumentaal (stads)park met respect voor de historie

Het Amstelpark was bedoeld als tentoonstellingsterrein in de openlucht. Voor de Floriade in 1972 is een ruimtelijk casco opgezet dat dient als fundatie van het park. Een compositie van bosgordels, vista's (zichtlijnen), de hoofdroute en enkele historisch waardevolle tuinen vormen de basis van dit monument.

Geen enkel ander park in de stad kent zo'n grote variatie aan tuinen, bijzondere plekken en relicten uit de jaren '70. Ook qua natuur is het park bijzonder, de zogenaamde bosgordels kennen een grote natuurwaarde. Deze waarden en de ontstaansgeschiedenis maken dat het Amstelpark in 2022 is aangewezen als Gemeentelijk Monument. *Om invulling te geven aan deze monumentale status en om het unieke park klaar te maken voor de toekomst is een Instandhoudingsplan vastgesteld waarbij gezocht is naar een balans tussen behoud en ontwikkeling: vernieuwen waar nodig, het casco herstellen daar waar het beschadigd is en behouden wat goed is.*

Het Instandhoudingsplan Monumentale Hoofdstructuur Amstelpark (2025) biedt inzicht in de monumentale parkdelen en houvast tijdens (groot) onderhoud met als doel het in stand houden en herstellen van de monumentale hoofdstructuur. Er is gezocht is naar een balans tussen behoud en ontwikkeling: vernieuwen waar nodig, het casco herstellen daar waar het beschadigd is en behouden wat goed is. Locaties waar in de toekomst ruimtelijke ontwikkelingen wenselijk zijn, zijn in beeld gebracht, zoals:

- De hoofdroute weer voelbaar maken door ruimtelijke herkenbaarheid.
- Voor monumentwaardige tuinen wordt de huidige staat in stand gehouden en bij groot onderhoud wordt een voorstel per locatie gemaakt, aansluitend bij de oorspronkelijke inrichting. Deze monumentale tuinen zijn geen locaties voor kunstuitingen.
- De niet-monumentale tuinen bieden mogelijkheden tot ontwikkeling binnen de huidige grenzen en voor een nieuwe groene inrichting of (tijdelijke) tentoonstellingen/exposities.
- Tuinen die nog oorspronkelijk zijn qua inrichting, maar de samenhang met de omgeving is verdwenen hebben potentie om de status als monumentale tuinen te krijgen na herinrichting.
- Voor bouwkundige elementen die onderdeel zijn van de oorspronkelijke inrichting geldt het herstellen van de context.

Bij ontwikkelingen in het park is het instandhoudingsplan leidend Bij voorgenomen werkzaamheden wordt per locatie een voorstel opgesteld, passend bij de actualiteit en het voortschrijdend inzicht.

Een groene ‘tuin’ van Amsterdam met rust en ruimte

Groen is belangrijk voor mens en dier. Groen beschermt ons als het warm is, helpt wateroverlast bij hevige regenbuien te voorkomen, biedt voedsel en beschutting voor vogels en insecten en draagt bij aan biodiversiteit. Groen speelt een essentiële rol om Amsterdam voor te bereiden op de toekomst.

In de Groenvisie 2020-2025 (2020) staat: *groen in de stad levert een essentiële bijdrage aan de gezondheid, natuur (biodiversiteit), klimaatadaptatie en het sociale welzijn van Amsterdammers. Een groene stad is beter omdat het een prettigere plek is om te leven, gezonder, socialer, ecologisch sterker en duurzamer*.
De Groenvisie zet in op een sterke stedelijke groene structuur en streeft naar de ontwikkeling van de koppen van de scheggen tot landschapsparken waar meer activiteiten aangeboden worden voor een breed publiek, passend bij het eigen groene karakter van de scheg.

Het Amstelpark heeft een bijzondere positie binnen Amsterdam door de ligging aan de Amstel in de Kop Amstelscheg, een belangrijke groene lob in het zuiden van Amsterdam. Zo maakt het onderdeel uit van de Hoofdgroenstructuur (2003) ter bescherming van de meest waardevolle groengebieden binnen Amsterdam, waaronder de stadsparken. De ambitie is om deze structuur richting 2050 te laten groeien naar een groter, gevarieerder en beter verbonden netwerk. Zo is een ecologische verbinding met het Gijsbrecht van Aemstelpark gerealiseerd en is het Amstelpark daardoor ook verbonden met de Bosscheg en het Amsterdamse Bos.

Daarnaast is de ecologische waarde van het Amstelpark opgenomen in de Kadernota Amstelpark (2017): *het park maakt deel uit van de Hoofdgroenstructuur (type stadspark) en van de ecologische structuur Amsterdam. Het park kent een grote ecologische diversiteit met vele verschillende biotopen en een grote verscheidenheid aan wilde planten en dieren. Het park kent een grote verscheidenheid aan inheemse en gecultiveerde, deels bijzondere bomen, struiken en planten. De flora is rijk aan zeldzame en beschermde soorten. De hoogste natuurwaarde ligt in de gebieden met bosachtige begroeiing aan de westelijke en oostelijke randen en in het zuidelijke gedeelte. De waarde van de fauna is vooral gelegen in de aanwezige broedvogelsoorten en –populaties, vleermuizen en de rode eekhoorn. Het openingsregime biedt rust voor de fauna in de avond en nacht.*

De gemeente blijft de openbare ruimte vergroenen om een betere leefomgeving voor mens en dier mogelijk te maken. Ook in het Amstelpark is het vergroten van de biodiversiteit bij dagelijks en groot onderhoud en ecologisch beheer een uitgangspunt. We doen dit zoveel mogelijk samen met bewoners en ondernemers.

Een natuureducatief park

Het unieke karakter en natuurwaarde van het Amstelpark maken dit park uitermate geschikt voor meer educatie over de in het park aanwezige planten en dieren. We willen het Amstelpark ontwikkelen tot een natuureducatief park waar bezoekers kennis maken met de natuur, flora en fauna en duurzaamheid door middel van educatie, beleving en spel. We verkennen mogelijkheden om recreatie en educatie, speelnatuur en mogelijk een informatiecentrum te realiseren.

Een stadspark met een diversiteit aan levendige functies

Na de sluiting van de Floriade bleef een fraai park met veel oorspronkelijke inzendingen over. Een groot deel van de voorzieningen die voor de Floriade zijn aangelegd zijn behouden gebleven, zoals de Amsteltrein (een smalspoortreintje), het doolhof, het rosarium, het Glazen Huis, het Rietveldhuisje, de minigolfbaan, de Rododendronvallei en een grote speeltuin voor kinderen met een kinderboerderij. Bij de verscheidenheid van functies in het park wordt de zonering in acht gehouden. Soms is er strijdigheid tussen de verschillende functies en/of voorzieningen en het behoud van de monumentale status en/of natuur.

➢ Als plek voor dagrecreatie

Meer dan andere parken in Amsterdam is het Amstelpark geen doorgangspark maar een plek waar bezoekers naartoe komen om langere tijd door te brengen en te recreëren. De aanwezige voorzieningen, zoals hierboven beschreven en ruimte voor rust, kunst en evenementen vragen ook om passende faciliteiten (o.a. toiletten) en (dagelijks) onderhoud dat op peil is. Het inzichtelijk maken van de mogelijkheden en programmering in het Amstelpark zou een waardevolle toevoeging zijn. Hierbij streven we naar een seizoengebonden en passende programmering.

➢ Als locatie voor evenementen

In het evenementenbeleid (2026) staat: *evenementen dragen bij aan de sociale cohesie in de stad, aan ontmoeting en verbinding tussen Amsterdammers. Evenementen maken een breed cultureel aanbod laagdrempelig toegankelijk voor iedereen.*

In het evenementenbeleid komt een veelheid van verschillende nauw met elkaar verweven onderwerpen samen. Voor locaties waar regelmatig evenementen in de openbare ruimte plaatsvinden zijn er locatieprofielen die beschrijven waar ruimte is voor evenementen en onder welke voorwaarden.

Het Amstelpark is een evenement-locatie, geschikt vanwege de ruime opzet, centrale ligging en diverse tuinen en voorzieningen. Evenementen dragen op hun beurt bij aan de bekendheid van het park.

Het locatieprofiel Amstelpark beschrijft dat uitsluitend het middendeel van het park met een grasondergrond, geschikt is voor evenementen met een rustig karakter. Ter bescherming van de flora en fauna in het park zijn aanvullende voorwaarden gesteld, zoals een hersteltijd tussen evenementen die op dezelfde locatie plaatsvinden en aandacht voor het gebruik van de ondergrond en de bomen. Daarnaast dient rekening te worden gehouden met de bereikbaarheid van de elders in het park aanwezige voorzieningen en de markt die zeven keer per jaar plaatsvindt in het noordelijke deel van het park.

In het Amstelpark zijn ook vergunningsvrije (meldingsplichtige) evenementen mogelijk. Dit zijn evenementen met maximaal 250 bezoekers die onder bepaalde voorwaarden geen vergunning nodig hebben maar volstaan met een melding van het evenement bij het stadsloket.

De voorwaarden in het locatieprofiel blijven van toepassing en ook de huidige scheiding van de evenementen op het daartoe bestemde terrein en de markt elders in het Amstelpark, blijven overeind.

- **Als expositieruimte in de openlucht voor (tijdelijke) kunst**

Kunst in de openbare ruimte is van groot belang voor ontmoeting, verblijf en interactie in de openbare ruimte. Kunst in de openbare ruimte manifesteert zich op vele verschillende manieren, in verschillende gedaantes, met diverse functies (uit Hoofdlijnen Kunst & Cultuur 2021-2024).

Kunst in het Amstelpark is aanwezig om de groene omgeving te verrijken, bezoekers te inspireren en uit te dagen, en verbinding te leggen met de geschiedenis en omgeving. In het park staan diverse permanente kunstwerken en tijdelijke kunst en/of kunstinstallaties die speciaal voor het Amstelpark zijn gemaakt. De permanente kunstwerken in het park zijn veelal in opdracht van de gemeente gemaakt. De tijdelijke kunst en/of kunstinstallaties zijn veelal met subsidies van particuliere fondsen en de gemeente tot stand gekomen. Het merendeel bevindt zich in de daarvoor bestemde zonering.

In lijn met het gedachtengoed van de Floriade zijn de tijdelijke kunst en kunst-installaties in het park toegestaan voor de duur van 24 maanden. Hiermee keert het Amstelpark terug naar de oorsprong: een tentoonstellingsterrein in de openlucht met vernieuwende en tijdelijke kunst.

➢ Een plek om samen te spelen en te ontdekken

Het noordelijk deel van het Amstelpark is gericht op kinderen. Er bevinden zich diverse sport- en spelvoorzieningen en zijn er verschillende recreatiemogelijkheden zoals de minigolf, de Amsteltrein, de kinderboederij en de speeltuin.

De speeltuin het Bastion (het verhoogde deel van het park) wordt in 2026-2027 vernieuwd naar een avontuurlijke en toegankelijke natuurspeeltuin. Hierbij worden de uitgangspunten uit de bestuurlijke visie Spelen in Zuid 2025-2028 gehanteerd zoals natuurlijk spelen, toegankelijkheid en inclusiviteit.

In oktober 2025 is de Samenspeelbelofte van Amsterdam ondertekend. Met deze belofte spreekt de gemeente uit dat we gaan zorgen voor méér inclusieve speelplekken in de stad. Elk Amsterdams kind, met of zonder beperking, heeft de mogelijkheid om samen te spelen en plezier te maken. Ieder kind voelt zich welkom om buiten te spelen. Dat begint met leuke, uitdagende en inclusieve speelplekken in de eigen buurt. De natuurspeeltuin in het Amstelpark wordt er daar eentje van.

Naast de speeltuin is een kinderboerderij gelegen. Deze voorzieningen kunnen elkaar versterken. Hoe dat het beste vormgegeven kan worden en wat daartoe de mogelijkheden zijn, moet verder onderzocht worden. Hierbij moet de stedelijke nog in ontwikkeling zijn ambitie over kinderboerderijen in de stad worden meegenomen.

➢ Met diverse horeca passend bij de parkfunctie

In het Horecabeleid Amsterdam (2025) is opgenomen dat niet alle regels op het gebied van horeca op stedelijk niveau geregeld kunnen worden en specifieke regelingen op stadsdeelniveau behoeven. *Gebieden met veel groen, zoals parken, zijn bedoeld voor ontspanning, recreatie, sport en spel. Hierbij moet rekening worden gehouden met ecologische waarden en wellicht het (broed)seizoen. Rust is belangrijk in deze gebieden. Geschikt voor horeca die ondersteunend is aan de groen/recreatie functie, primair gericht op de bezoekers van het gebied. Met name kleine en middelgrote horeca, inclusief terrassen.*

De huidige horeca in het park is passend bij de parkfunctie en de zonering van het park. De horeca in de omgeving van de speeltuin schenkt bijvoorbeeld geen alcohol, terwijl de horeca nabij de ingang meer mogelijkheden heeft voor festiviteiten. Voor potentiële nieuwe horeca, uitsluitend in reeds bestaand vastgoed met een horeca-bestemming, blijven de geldende zonering en ondersteunende functie gericht op de bezoekers van het park, van toepassing.

De horecagelegenheid in het park zijn toegankelijk tijdens de openingsuren van het park. In overleg met de ondernemers in het park zijn de openingstijden tussen april-september (07.00-22.00 uur) en tussen oktober-maart (07.00-18.00 uur). In principe is niemand meer aanwezig is het park na sluitingstijd.

➢ Met aan het park gerelateerd en aantrekkelijk vastgoed

Verspreid in het Amstelpark is divers vastgoed aanwezig dat voor een groot deel nog uit de Floriadetijd afkomstig is. Er zijn verschillende partijen die van de gemeente vastgoed en/of grond huren. Een kleiner deel van de gebouwen is in particulier eigendom op in erfpacht uitgegeven grond. Overwegend zijn de gebouwen in gebruik voor aan het park gerelateerde functies zoals horeca, kunst, educatie, kinder-boerderij en recreatieve activiteiten.

In het vigerende omgevingsplan hoofdgroenstructuur is het Amstelpark opgenomen *als een groene, park- tot tuinachtige omgeving in een stedelijke context. Specifieke voorzieningen voor diverse doelgroepen zijn aanwezig. Natuurlijke elementen en tuin- en landschapsarchitectonische kwaliteiten vormen bijzondere attracties. De voorzieningen en de ontsluiting moeten erop afgestemd zijn zoveel mogelijk mensen te bedienen, zonder dat het groene karakter verloren gaat.*

Het hele park heeft de bestemming ‘groen’ en de bebouwing heeft verschillende functie-aanduidingen zoals maatschappelijk, horeca, detailhandel, bedrijfswoning en nutsvoorzieningen. Voor het vastgoed geldt het uitgangspunt dat het gebruik van het vastgoed past bij de zonering. Gezonde, park ondersteunende, commerciële voorzieningen zijn wenselijk. Net als het vestigen van een trekker op het gebied van natuureducatie of verbinding natuur en kunst/cultuur. Vastgoed in het middendeel biedt ruimte voor kunst en culturele activiteiten.

In lijn met het omgevingsplan en de kadernota (2017) wordt in principe geen nieuwe bebouwing toegevoegd of uitgebreid. Er wordt gewerkt aan een analyse van het vastgoed in het Amstelparken om kansen in beeld te brengen. Het verbeteren van de kwaliteit en duurzaamheid van het bestaande vastgoed en intensivering van het gebruik voor parkgerelateerde functies zijn wenselijk, waaronder op het gebied van natuureducatie.

Vastgoed in het Amstelpark

1.Bastion
Kinderspeeltuin, snackbar, bedrijfs-woning met 2 parkeerplaatsen, schuren

2. Kinderboerderij
Boerderij, educatieruimte, hooischuur

3. Amsteltrouw
Trouwlocatie, ruimte voor evenementen

4. Station treintje
Station, openbare toiletten

5. Rosarium
Horeca en zalencentrum, naastgelegen ijs kiosk (seizoensgebonden openingstijden)

6. Minigolf
Minigolfterrein, horeca met terras

7. Papillon

8. Kas
expositieruimte (zomer), opslag planten (orangerie functie winter)

9. Rietveldpaviljoen
Verhuurd aan kunstenaarscollectief

10. Giropaviljoen/Meditatietuin
Verhuurd als praktijkruimte

11. De Hop
Horeca met terras

12. Glazen huis
Verhuurd aan kunstenaarscollectief

13. **Schapenstal**
Stal

14. **Kiosk de Ijstuin**
Horeca

➢ Een proeftuin voor vernieuwende initiatieven

Het Amstelpark is in essentie een tentoonstellingsterrein in de openlucht waar monumentale elementen in ere worden hersteld en meer informatievoorziening over de natuur en nieuwe (tijdelijk) initiatieven mogelijk zijn.
Een van deze tijdelijke initiatieven is de in 2025 opgezette proeftuin Zoöp Amstelpark. Geurende 12 maanden wordt geëxperimenteerd met het meenemen van de belangen van al het leven (mensen, dieren, planten etc.) in beleid en bestuur. Het is een experiment voor de stad om te leren hoe een samenleving eruitziet waarin mensen en niet-menselijke levensvormen centraal staan in besluitvorming.

Een veilig park en voetgangersgebied

Het Amstelpark is een voetgangersgebied, fietsen is hier niet toegestaan. Het park is s 'nachts afgesloten en daarom is er weinig verlichting. Het openingsregime is van belang voor de kwaliteit voor het park, ter bescherming van de flora en fauna en blijft gehandhaafd. Incidentele avondopeningen in verband met bijzondere activiteiten/ evenementen zijn mogelijk, in afstemming met het ecologische beleid.

Een park met seizoensprofielen

De activiteiten in het Amstelpark, van onderhoud tot recreatie, hebben een plaats en moment. Voor al het leven in het park is een van de belangrijkste elementen hierin de seizoenscyclus. Voor dier, plant, schimmel, maar ook de bezoeker.

Hoewel de werkzaamheden aan het groen conform deze cyclus werken, streven we naar activiteiten en programmering in het park die de seizoenen volgen. Niet als harde richtlijn maar als een meer-dan-menselijk kompas, passend bij het Amstelpark. Mogelijke seizoensprofielen zijn:

- Winter: verzorging en onderhoud
- Lente: rust en broedseizoen
- Zomer: activiteit/evenementen en groei
- Herfst: vieren en oogsten

Conclusie

Het Amstelpark is een van de culturele en groene parels van stadsdeel Zuid. Met behulp van deze visie en onderliggende kaders wordt de monumentale status van het park geëerd en gewaarborgd met aandacht voor de bijzondere en unieke flora en fauna.

De activiteiten en voorzieningen zijn passend bij de identiteit van het park en in eerste instantie dienend aan de monumentale status en natuurwaarde. Levendigheid en programmering volgen daarop en zijn passend bij de daartoe bestemming zonering. Maar ook bij ontwikkelingen in de nabije omgeving, zoals de ontwikkeling Zuidasdok en mogelijke verdichting aan de Europaboulevard, dienen de monumentale status en de bijzondere ecologische waarde van het Amstelpark voorop te staan.